HANDLEIDING

Aanvraag vergunning flora- en fauna-activiteit bij ruimtelijke ingrepen

INHOUDSOPGAVE

1 VERGUNNING OF INSTEMMINGSBESLUIT 3

2 VOORWAARDEN 3

3 TERMIJNEN 4

4 BENODIGDE GEGEVENS 6

Bijlage 1 – Activiteitenplan met gegevens voor onderbouwing vergunningsaanvraag 7

1. Projectgegevens 7
2. Beschermde dier- en plantensoorten 8
3. Onderbouwing van de gekozen oplossing 10
4. Onderbouwing van het wettelijk belang 11
5. Effect op de staat van instandhouding 13
6. Mitigerende en compenserende maatregelen 14
7. Monitoringsplan 16

Bijlage 2 - Ecologisch onderzoek 17

BIJLAGE I - ECOLOGISCH WERKPROTOCOL EN LOGBOEK 22

BIJLAGE II - CHECKLIST VERGUNNINGAANVRAAG 24

BIJLAGE III - RELEVANTE WET- EN REGELGEVING 29

Met deze handleiding krijgt u inzicht in waaraan een aanvraag voor een omgevingsvergunning (of instemmingsbesluit) voor een flora- en fauna-activiteit moet voldoen.

Op deze manier willen we u graag ondersteunen in het in één keer doen van een complete aanvraag.

Waardoor de doorlooptijd van uw aanvraag niet onnodig oploopt, we goed met uw aanvraag aan de slag kunnen en u sneller een besluit kunt ontvangen.

Disclaimer

Deze handleiding is alleen voor een aanvraag flora- en fauna-activiteit in het kader van een ruimtelijke ingreep (en dus niet in het kader van onderzoek, onderwijs, schadebestrijding of populatiebeheer). Het is een dynamisch document dat door de provincie Noord-Holland als bevoegd gezag aangepast kan worden als daartoe aanleiding is. U kunt hieraan geen rechten ontlenen.. Dit document is een aangepaste versie van de 'Handleiding Aanvraag vergunning flora- en fauna-activiteit bij ruimtelijke ingrepen' van Provincie Utrecht, waarvoor toestemming is verleend door Provincie Utrecht.

1 VERGUNNING OF INSTEMMINGSBESLUIT

Er zijn twee opties voor het aanvragen van een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit. U kunt enkel de flora- en fauna-activiteit aanvragen of u kunt de aanvraag onderdeel laten zijn van een grotere vergunning die over meerderen onderwerpen gaat. In het laatste geval gaat de besluitvorming via de gemeente en moet Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) een 'instemmingsbesluit' afgeven. Hieronder worden de twee opties verder toegelicht.

1.1 Vergunning flora- en fauna-activiteit

1. Wanneer u alleen voor de werkzaamheden met gevolgen voor beschermde planten en dieren (= flora- en fauna-activiteit) een vergunning wilt aanvragen (= enkelvoudige aanvraag);
2. Deze vergunning vraagt u aan bij de provincie;
3. Hiervoor gebruikt u in het Omgevingsloket het formulier flora- en fauna-activiteit – Vergunning (Rijk);
4. OD NHN toetst namens de provincie uw aanvraag vergunning flora- en fauna-activiteit aan de hand van de rijksregels voor de flora- en fauna-activiteit (Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving);
5. OD NHN verleent namens de provincie al dan niet de vergunning voor de flora- en fauna-activiteit.

1.2 Instemmingsbesluit flora- en fauna-activiteit

1. Wanneer u voor uw ruimtelijke ingreep een omgevingsvergunning voor meerdere activiteiten wilt aanvragen (= meervoudige aanvraag), waaronder voor een flora- en fauna-activiteit.
2. Deze omgevingsvergunning vraagt u aan bij de gemeente;
3. Hiervoor gebruikt u in het Omgevingsloket alle formulieren die u nodig heeft voor de verschillende activiteiten. Voor de werkzaamheden met gevolgen voor beschermde dieren en planten, gebruikt u het formulier flora- en fauna-activiteit – Vergunning (Rijk);
4. De gemeente vraagt voor het onderdeel flora- en fauna-activiteit van de omgevingsvergunningsaanvraag aan de provincie om advies en instemming;
5. OD NHN toetst namens de provincie voor het onderdeel flora- en fauna-activiteit uw aanvraag omgevingsvergunning aan de hand van de rijksregels voor de flora- en fauna-activiteit (Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving);
6. OD NHN verleent namens de provincie voor het onderdeel flora- en fauna-activiteit al dan niet instemming met de omgevingsvergunning van de gemeente;
7. De gemeente verwerkt dit instemmingsbesluit (of de weigering) in haar besluit over de aanvraag omgevingsvergunning voor alle aangevraagde activiteiten.

2 VOORWAARDEN

U kunt voor een vergunning (of instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit bij een ruimtelijke ingreep in aanmerking komen als u aan alle drie de volgende voorwaarden voldoet (klik op de tekst met hyperlink voor meer informatie over dat onderdeel):

1. U kunt aantonen dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de ruimtelijke ingreep dan het op deze manier, op deze plek en met deze planning uitvoeren van de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden;
2. U kunt aantonen dat de ruimtelijke ingreep en bijbehorende werkzaamheden nodig zijn (= er is een geldig wettelijk belang) en dat dit belang zwaarder weegt dan de bescherming van de aanwezige beschermde dieren- en/of plantensoort(en).
3. De ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de populaties beschermde dieren- en plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied.

U werkt deze drie voorwaarden uit in een document met gegevens (met verwijzingen) voor onderbouwing van de vergunningsaanvraag. Dit document voegt u in het Omgevingsloket als bijlage toe aan het aanvraagformulier flora- en fauna-activiteit – Vergunning (Rijk).

3 TERMIJNEN

3.1 Termijnen procedure

- Beslistermijn bij een vergunningsaanvraag flora- en fauna-activiteit:
  - 8 weken na ontvangst van de vergunningsaanvraag.
  - Eenmalige verlenging door OD NHN zonder opgave van reden: 6 weken.
- Termijn advies en instemming als onderdeel van omgevingsvergunning gemeente:
  - Advies: redelijke termijn (hangt af van de complexiteit van de aanvraag).
  - Instemmingsbesluit: 4 weken na het verzoek om instemming door de gemeente.
- Beslistermijn voor een wijzigingsverzoek van een verleende vergunning:
  - 8 weken (indicatief, afhankelijk van het project en de impact van de wijziging). Mogelijke redenen voor het indienen van een wijzigingsverzoek voor een verleende vergunning:
    - Wanneer u door omstandigheden de werkzaamheden op een andere wijze of later wil (laten) uitvoeren dan waarvoor de vergunning verleend is; of
    - Wanneer het plangebied uitgebreid wordt; of
    - Wanneer er andere beschermde soorten worden aangetroffen dan waarvoor de vergunning is verleend.
- Houd altijd rekening met een mogelijke verlenging van de beslistermijn.
- De beslistermijn schuift op bij het ontbreken van benodigde gegevens. Lever de benodigde gegevens daarom in één keer zo volledig mogelijk aan wanneer u de aanvraag indient.
- Ontbreken er toch benodigde gegevens en vragen wij daar via een brief om? Lever deze dan binnen de in de brief genoemde aanlevertermijn aan in het Omgevingsloket.
- Lukt die aanlevertermijn niet? Stuur ons dan op tijd, voor het verstrijken van de termijn, een e-mail (postbus@odnhn.nl) met daarin het zaaknummer, de reden van het niet kunnen halen van de aanlevertermijn en naar welke datum u de aanlevertermijn wilt uitstellen;
- Levert u de ontbrekende gegevens niet binnen de aanlevertermijn aan en heeft u hier geen verlenging voor aangevraagd? Dan kunnen wij uw aanvraag buiten behandeling laten of wordt uw aanvraag afgewezen.

3.2 Andere termijnen

- Begin op tijd met de benodigde ecologische onderzoeken. Bij voorkeur tenminste anderhalf jaar voor de start van de werkzaamheden. Veldonderzoek naar verschillende dier- en plantensoorten kan namelijk alleen in bepaalde maanden van het jaar. Is het veldonderzoek niet in de juiste periode gedaan? Dan kunnen wij de aanwezigheid van die beschermde dieren en planten niet uitsluiten en kan het zijn dat wij uw aanvraag daarom buiten behandeling moeten laten.
- Houd bij de planning van de werkzaamheden, de realisatie van de mitigerende en compenserende maatregelen en bij de gewenste startdatum en einddatum van de vergunning, rekening met de gewenningsperioden en kwetsbare perioden van de beschermde dier- en/of plantensoorten. Deze perioden staan in de ecologische kennisdocumenten van BIJ12 en onderzoeksprotocollen.
- Een vergunning treedt veelal in werking op de daarvoor aangevraagde datum of vanaf de dag na de dag van de bekendmaking van het besluit. De dag van bekendmaking is veelal de dag waarop het besluit verzonden is.
- Houd bij de planning van de werkzaamheden er rekening mee dat belanghebbenden bezwaar kunnen indienen tegen het besluit. Hiervoor hebben zij tot 6 weken na de verzenddatum van het besluit de tijd. In die 6 weken kunnen bezwaarmakers tevens een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank. De voorzieningenrechter van de rechtbank kan beslissen de werkzaamheden, waarvoor u de vergunning heeft, stil te leggen.

Kies eventueel voor de uitgebreide behandelprocedure. Op verzoek van de initiatiefnemer, of na een verzoek van de provincie en met instemming van de initiatiefnemer, kunnen we de aanvraag behandelen volgens de uitgebreide behandelprocedure, ook wel de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (zie Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht). Dit kan voor een initiatiefnemer handig zijn bij een initiatief met behoorlijke impact/omvang en kan alleen onder de volgende drie voorwaarden:

1. De initiatiefnemer vraagt erom;
2. Er is een behoorlijke impact op de omgeving;
3. Er spelen veel belangen die voor een zorgvuldige besluitvorming goed onderzocht moeten worden.

Spoedbehandeling is alleen van toepassing bij een nagenoeg acuut gevaar voor mens, plant of dier. Dit is een aantoonbaar binnen korte tijd te verwachten gevaarlijke situatie, bijvoorbeeld een instortend gebouwdeel, afbrokkelend wegdek of barstende leiding, dus niet bijvoorbeeld een krappe planning.

3.3 Tips ter voorkoming van vertraging in de behandeling van uw aanvraag:

- Zorg voor volledige en actuele (niet ouder dan 3 jaar) ecologisch onderzoeken.
- Schakel op tijd een ecologisch deskundige in vanwege ecologisch onderzoek dat eventueel jaarrond uitgevoerd moet worden.
- Zorg voor een realistische en actuele planning.
- Zorg voor een goede en actuele onderbouwing van de gekozen oplossing en een onderbouwing waarom niet voor andere alternatieven is gekozen.
- Zorg voor een goede en actuele onderbouwing van het wettelijk belang.
- Zorg voor een goede beschrijving van de staat van instandhouding van de beschermde dier- en/of plantensoorten en de effecten hierop van de ruimtelijke ingreep en bijbehorende werkzaamheden.
- Zorg voor eerder te veel dan te weinig mitigerende en compenserende maatregelen en lever de locaties van de mitigerende en compenserende maatregelen aan op kaartmateriaal
- Vraag voordat u uw aanvraag indient eventueel een vooroverleg aan.

3.4 Vooroverleg

Heeft u specifieke vragen over uw situatie, zijn de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden grootschalig en/of complex of wijkt u af van het gangbare? Vraag dan voordat u de aanvraag indient een vooroverleg aan met een medewerker van team Natuur - Hout, Flora & Fauna. Dit kan via het formulier 'aanvraag conceptverzoek' op onze website, postbus@odnhn.nl, of u kunt een vooroverleg aanvragen in het Omgevingsloket via het indienen van een conceptverzoek.

4 BENODIGDE GEGEVENS

Vul in het Omgevingsloket het aanvraagformulier vergunning flora- en fauna-activiteit (Rijk) in (zie hieronder een aantal tips). Voeg bij dat aanvraagformulier als bijlagen in ieder geval de onderstaande gegevens toe (klik op de tekst met hyperlink voor meer informatie over dat onderdeel). Een checklist vindt u hier. Zorg ervoor dat de bijlagen een heldere structuur hebben.

- Aanvraagformulier flora- en fauna-activiteit – Vergunning (Rijk).
  Vul dit formulier zo compleet mogelijk in. Zorg ervoor dat de antwoorden in het aanvraagformulier overeenkomen met de items in de aanvraag. Let daarbij in het aanvraagformulier vooral op:
  - Gewenste start- en einddatum van de werkzaamheden. Houd hierbij rekening met uw planning (en eventuele uitloop), de beslistermijn voor de vergunning en de realisatie van de mitigerende en compenserende maatregelen.
  - Beschermde dier- en/of plantensoorten waarvoor u de vergunning aanvraagt;
    Beschermingsregime waaronder de dier- of plantensoort valt waarvoor u de vergunning aanvraagt;
    Schadelijke handelingen (= verbodsbepalingen onder Wnb) waarvoor u de vergunning aanvraagt;
  - Wettelijk belang van de ruimtelijke ingreep en de daarbij behorende werkzaamheden.

- Bijlage 1 - Activiteitenplan met gegevens voor onderbouwing vergunningaanvraag
  Inhoudsopgave;
  1. Projectgegevens;
  2. Beschermde dier- en/of plantensoorten;
  3. Onderbouwing van de gekozen oplossing;
  4. Onderbouwing van het wettelijk belang;
  5. Effect op de staat van instandhouding;
  6. Mitigerende en compenserende maatregelen;
  7. Monitoringsplan (optioneel en alleen een grove opzet);
  8. Overzicht gebruikte bronnen;
  9. Genummerde bijlagen (bijvoorbeeld de documenten waarmee u het wettelijk belang en onderzochte oplossingen en gekozen oplossing onderbouwt).

- Bijlage 2 - Ecologisch onderzoek(en) voor onderbouwing vergunningsaanvraag
  Inhoudsopgave;
  1. Overzicht van alle relevante ecologische onderzoeken die uitgevoerd zijn binnen of in de directe omgeving van het plangebied.
  2. Het verkennende flora- en fauna quickscan onderzoek inclusief onderzoeksmethode, onderzoeksresultaten en genummerde bijlagen.
  3. Aanvullende ecologische onderzoek(en) inclusief onderzoeksmethode, onderzoeksopzet, onderzoeksresultaten en genummerde bijlagen.

- Bijlage 3 – Indien van toepassing: Niet-openbare documenten
  Bijvoorbeeld vertrouwelijke stukken. Geef op het voorblad van het vertrouwelijke stuk en bij het toevoegen ervan aan het aanvraagformulier in het Omgevingsloket aan dat het document vertrouwelijk en niet voor publicatie beschikbaar is.

- Bijlage 4 - Indien van toepassing: Relevante verleende vergunningen en ontheffingen
  Bijvoorbeeld (het zaaknummer van een eerdere) ontheffing(en) soortenbescherming of vergunning(en) flora- en fauna-activiteit en andere (omgevings)vergunning(en) voor de planlocatie (bijvoorbeeld via officielebekendmakingen.nl).

Bijlage 1 – Activiteitenplan met gegevens voor onderbouwing vergunningsaanvraag

1. Projectgegevens

In hoofdstuk 1 van het activiteitenplan geeft u een helder beeld van het project, de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden en de planning.

1. Algemene projectgegevens

1. Contactgegevens van de aanvrager van de vergunning (dit kan de initiatiefnemer zijn of een gemachtigde partij);
2. Contactgegevens van de initiatiefnemer van het project en van de ruimtelijke ingreep;
3. Algemene omschrijving van het doel, de aard en de omvang van het project en de ruimtelijke ingreep;
4. Ligging van het project, de ruimtelijke ingreep en de voorgenomen werkzaamheden:
    - Adres en eventueel de kadastrale gegevens;
    - Kaart, luchtfoto of situatietekening met leesbare straatnamen met daarop:
        - de locatie, grootte, ligging en afbakening van het plangebied van de ruimtelijke ingreep.
5. Algemene omschrijving van het plangebied en de directe omgeving en eventuele toekomstige plannen hiervoor qua ruimtelijke ingrepen;
6. Het verspreidingsgebied van de beschermde dier- en/of plantensoorten en hun ecologische gebruiksfuncties (nesten, verblijfplaatsen, foerageergebieden, vliegroutes (en bij plantensoorten: groeiplaatsen)) in en rondom het plangebied (deze informatie haalt u uit het ecologisch onderzoek);
    - de locatie(s) van de hiervoor schadelijke handelingen;
    - en de locatie(s) van de tijdelijke en permanente mitigerende en compenserende maatregelen op kaartmateriaal. Alleen foto's zijn niet voldoende.

2. Werkzaamheden

Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden. Geef met voldoende specificatie aan welke werkzaamheden waar worden uitgevoerd. Hierbij kan het relevant zijn om in te gaan op welk materieel er gebruikt wordt. Bijvoorbeeld het type steigers of gereedschap. Welk verbodsbepalingen overtreden worden door het uitvoeren van de werkzaamheden wordt hierna besproken in hoofdstuk 2, en de effecten van de werkzaamheden in hoofdstuk 5.

3. Planning van de werkzaamheden

De planning van de voorgenomen werkzaamheden waarvan de schadelijke handelingen voor de aanwezige dier- en/of plantensoorten deel uitmaken:

- Actuele planning met startdatum en einddatum en tijden van de werkzaamheden en van de schadelijke handelingen;
- Omschrijving van de werkwijze en de bij de werkzaamheden te gebruiken materialen;
- Weersomstandigheden waarbij de werkzaamheden uitgevoerd of eventueel gestaakt worden;
- Manier waarop u in de planning van de werkzaamheden rekening houdt met de kwetsbare perioden van de dier- en/of plantensoorten en hun ecologische gebruiksfuncties;
- Actuele foto's van de huidige situatie en - indien relevant- tekeningen van de situatie na de ruimtelijke ingreep.

Houd bij de planning van de werkzaamheden rekening met de beslistermijn voor de vergunning en de realisatie van de mitigerende en compenserende maatregelen.

2. Beschermde dier- en plantensoorten

In hoofdstuk 2 van het activiteitenplan geeft u aan voor welke beschermde dier- en/of plantensoorten u de vergunning aanvraagt.

De inventarisatie hiervan volgt uit het recente ecologisch onderzoek van de planlocatie en moet overeenkomen met de dier- en/of plantensoorten die u aangeeft in het aanvraagformulier voor de vergunning in het Omgevingsloket.

Beschrijf per beschermde dier- en/of plantensoort uit het ecologisch onderzoeksrapport:

- De Nederlandse naam;
- De Latijnse naam;
- De verbodsbepaling(en) uit het Besluit activiteiten leefomgeving die u voor die dier- en/of plantensoort door de werkzaamheden overtreedt:
    - Controleer onder welk beschermingsregime (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Andere soorten) de dier- of plantensoort valt.
    - Kijk in dit overzicht welke verbodsbepalingen onder dat beschermingsregime vallen;
    - Neem het artikelnummer, artikellid, sub en de artikeltekst van de relevante verbodsbepalingen over uit het Besluit activiteiten leefomgeving.

Voorbeeld beschrijving beschermde soort en bijbehorende verbodsbepaling

Voor de Gierzwaluw (*Apus apus*)

Vragen we een vergunning flora- en fauna-activiteit aan voor het overtreden van verbodsartikel 11.37, lid 1, onder b. van het Besluit activiteiten leefomgeving: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 11.37, lid 1, onder a, te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels opzettelijk weg te nemen.

Enkele diersoorten zijn vrijgesteld van vergunningplicht

Enkele diersoorten zijn op basis van artikel 4.10 van de Omgevingsverordening Noord-Holland, in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, dan wel bestendig beheer of onderhoud, vrijgesteld van de vergunningplicht flora- en fauna-activiteit uit het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor deze soorten hoeft u dus geen vergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen. Een overzicht van deze soorten is te vinden in bijlage 5c van Omgevingsverordening NH2022.

Vraag de vergunning aan voor meerdere dier- en plantensoorten

Vraag de vergunning flora- en fauna-activiteit aan voor alle beschermde dier- en/of plantensoorten waarvan het aannemelijk is dat de werkzaamheden leiden tot het overtreden van de verbodsbepalingen. Vaak blijkt er een vergunning nodig voor het opzettelijk verstoren van soorten. Vleermuizen hebben bijvoorbeeld een verborgen leefwijze; ze kunnen in een kleine spleet in muren, spouwmuren of onder dakpannen kruipen. De soorten zijn dan misschien niet direct zichtbaar, maar de werkzaamheden kunnen wel invloed hebben op deze soorten.

Beschermingsregime soorten **Vogelrichtlijn** **Paragraaf 11.2.2** Besluit activiteiten leefomgeving	Beschermingsregime soorten **Habitatrichtlijn** Paragraaf 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving	Beschermingsregime **andere soorten** Paragraaf 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving
Artikel 11.37, lid 1, onder a Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	**Artikel 11.46, lid 1, onder a** Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	**Artikel 11.54, lid 1, onder a** Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage IX, onder A, van het Besluit activiteiten leefomgeving, opzettelijk te doden of te vangen.
Artikel 11.37, lid 1, onder b Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 11.37, lid 1, onder a, te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels opzettelijk weg te nemen.	**Artikel 11.46, lid 1, onder b** Het is verboden dieren als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, onder a, opzettelijk te verstoren.	**Artikel 11.54, lid 1, onder b** Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel artikel 11.54, lid 1, onder a, opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Artikel 11.37, lid 1, onder c Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 11.37, lid 1, onder a, te rapen en deze onder zich te hebben.	**Artikel 11.46, lid 1, onder c** Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, onder a, in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	**Artikel 11.54, lid 1, onder c** Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage IX, onder B, van het Besluit activiteiten leefomgeving, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Artikel 11.37, lid 1, onder d Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 11.37, lid 1, onder a, opzettelijk te storen.	**Artikel 11.46, lid 1, onder d** Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld artikel 11.46, lid 1, onder a, te beschadigen of te vernielen.	-
Let op: **Artikel 11.37, lid 3** Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in artikel 11.37, lid 1, onder d, geldt niet als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.	**Artikel 11.46, lid 1, onder e** Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	-

3. Onderbouwing van de gekozen oplossing

In hoofdstuk 3 van het activiteitenplan geeft u aan op welke manier u aan de eerste vergunningsvoorwaarde voldoet:

> U kunt aantonen dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de ruimtelijke ingreep dan het op deze manier, op deze plek en met deze planning uitvoeren van de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden. U onderbouwt ook waarom het noodzakelijk is dat de ruimtelijke ingreep uitgevoerd wordt, hierbij haakt u in op het wettelijk belang.

U geeft door middel van onderbouwing van de onderzochte oplossingen en van de gekozen oplossing aan dat er voor de beschermde dier- en plantensoorten uit het ecologisch onderzoeksrapport geen andere bevredigende oplossing is dan het op deze manier, op deze plek en met deze planning uitvoeren van de ruimtelijke ingreep, het project en de bijbehorende werkzaamheden.

Bijvoorbeeld waarom in het geval van uw project het renoveren van het gebouw (met daarin verblijfplaatsen van beschermde diersoorten) samen met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen geschikter is voor het bereiken van de projectdoelstellingen en minder schade oplevert voor de beschermde diersoorten, dan nieuwbouw op een andere locatie.

Vertrekpunt is dat de gekozen oplossing voor de ruimtelijke ingreep geschikt is om de projectdoelstellingen te bereiken. Vervolgens gaat het om een zorgvuldige inhoudelijke afweging. Hierbij kunt u externe (maatschappelijke) redenen noemen, maar de ecologische redenen zijn essentieel. Enkel economische redenen zijn dus niet doorslaggevend zonder ook ecologische redenen te noemen.

Belangrijk voor de beoordeling of u aan deze eerste vergunningsvoorwaarde voldoet, is een duidelijke onderbouwing. Deze onderbouwing moet objectief en controleerbaar zijn, moet alle vier de volgende onderdelen bevatten en per onderdeel de reden(en) bevatten waarom het niet een bevredigende oplossing is:

1. Mogelijk andere locatie(s) voor de ruimtelijke ingreep, maar die zouden ervoor zorgen dat meer beschermde dier- en/of plantensoorten meer schade zouden oplopen;
2. Mogelijk andere werkwijze(n) om de werkzaamheden uit te voeren, of de werkzaamheden niet uitvoeren, maar hiermee zouden de projectdoelstellingen niet bereikt worden en de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten zouden er meer schade door oplopen;
3. Mogelijke andere inrichting(en) van het plangebied (bij permanente compensatie inclusief eventuele alternatieve verblijfplaatsen), maar die zouden niet kunnen voorkomen dat verblijfplaatsen aangetast worden;
4. Mogelijk andere periode(n) en faseringen van de werkzaamheden, maar die zouden overeenkomen met de kwetsbare periode van de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten.

U kunt dit hoofdstuk beginnen met de tekst ”We hebben andere oplossingen voor de ruimtelijke ingreep onderzocht.” Vervolgens geeft u een opsomming van de onderzochte oplossingen. Per onderzochte oplossing geeft u aan waarom het geen bevredigende oplossing is om een minder negatief effect op de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten te bereiken. Of waarom de gekozen oplossing juist bevredigender is dan de andere oplossingen (minste schade voor de soort).

Voorbeeld beschrijving gekozen periode

Bij de uitvoering van de werkzaamheden houden we rekening met de meest kwetsbare periode van <beschermde soort x>. Namelijk <xx tot en met xx>. Dan vindt <xx> plaats. De gekozen periode voor de uitvoering van de werkzaamheden is de meest bevredigende oplossing voor de beschermde dieren- en/of plantensoorten, omdat <xx>.

4. Onderbouwing van het wettelijk belang

In hoofdstuk 4 van het activiteitenplan geeft u aan op welke manier u aan de tweede vergunningsvoorwaarde voldoet:

> U kunt aantonen dat de ruimtelijke ingreep en bijbehorende werkzaamheden nodig zijn (= er is een geldig wettelijk belang) en dat dit belang zwaarder weegt dan de bescherming van de aanwezige beschermde dier- en plantensoort(en).

De onderbouwing van de noodzaak van de ruimtelijke ingreep moet verband houden met het wettelijke belang dat u in het vergunningsaanvraagformulier in het Omgevingsloket aangeeft. Welk wettelijk belang van toepassing kan zijn, is afhankelijk van het beschermingsregime van de beschermde dier- of plantensoort en staat in het Besluit kwaliteit leefomgeving:

Beschermingsregime	Wettelijke belangen
Vogelrichtlijn	Artikel 8.74j, lid 1, onder b., sub 1 tot en met 6
Habitatrichtlijn	Artikel 8.74k, lid, onder b., sub 1 tot en met 5
Andere soorten	Artikel 8.74l, lid 1, onder b., sub 1 tot en met 13

Voorbeelden van wettelijke belangen

- Volksgezondheid en openbare veiligheid: verduurzaming, binnenklimaatverbetering, asbestsanering, bomenkap, wegverbreding.
- Dwingende redenen van groot openbaar belang: verduurzaming (renovatie en isolatie), woningbouw, vergroten aanbod werkgelegenheid. Het openbaar belang moet zo groot zijn dat het afgewogen kan worden tegen de doelstelling van instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Individuele belangen van particulieren en bedrijven vallen niet onder 'dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van sociale of economische aard of voor het milieu wezenlijk gunstige effecten', tenzij ze samenvallen met een breder publiek belang.
- Bescherming van flora en fauna: realisatie van een ecoduct. Het gaat hierbij om de primaire reden van de ruimtelijke ingreep. Dit belang is niet van toepassing als bijkomstigheid, bijvoorbeeld na verduurzaming nestkasten inbouwen.

Belangrijk voor de beoordeling of u aan deze tweede vergunningsvoorwaarde voldoet, is de onderbouwing van de aard en het gewicht van het belang van de geplande ruimtelijke ingreep en de bescherming van de dier- en/of plantensoorten die schadelijke gevolgen kunnen ondervinden door de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden. Daarom is het belangrijk dat u het belang van de ruimtelijke ingreep uitgebreid onderbouwt:

1. Neem de tekst van het wettelijk belang over uit de wet inclusief het artikelnummer en artikellid.
2. Geef aan waarom dit belang voor uw ruimtelijke ingreep zwaarder moet wegen dan de bescherming van de dier- en/of plantensoort.

Ter inspiratie kunt u de voorbeeldteksten op de volgende pagina gebruiken.

Onderbouw dit met zo concreet mogelijke officiële documenten. Bijvoorbeeld met huidige en toekomstige energielabels, berekeningen van CO_2- en stikstofuitstoot, asbestrapportages, veiligheidsrapportages zoals een VTA-rapport (Visual Tree Assessment, wanneer het gaat om oude bomen met gevaar van omvallen of takken die afwaaien), gemeentelijke doelstellingen qua aantal woningen voor de aanpak van het woningtekort (inclusief onderzoeksresultaten waaruit het woningtekort in die gemeente en/of regio blijkt) of andere plannen van de gemeente, et cetera. Voeg deze toe als bijlage(n) aan het activiteitenplan (onderdeel 9).

Gaat het bij uw project alleen om onderhoud van bestaande gebouwen (dus geen renovatie of verduurzaming)? Probeer dan zoveel mogelijk de schadelijke gevolgen voor de beschermde dier- en plantensoorten door de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden te voorkomen.

Zijn deze schadelijke gevolgen voor beschermde dier- en/of plantensoorten niet helemaal te voorkomen? Neem dan contact met ons op via postbus@odnhn.nl.

Voorbeelden beschrijving mogelijke belangen

Openbare veiligheid: bomenkap
Gezien het belang van de openbare veiligheid (artikel 8.74j., lid 1, onder b, aanhef en onder 1, van het Besluit kwaliteit leefomgeving), de onmogelijkheid van het plaatsen van hekken rondom de kwetsbare beuk (item <xx> op kaart bijlage <xx>, kwetsbaarheid aangetoond met onderzoeksresultaat <xx> in bijlage <xx>) en daardoor de noodzaak van de verwijdering van deze boom van de voor voorbijgangers gevaarlijke plek en het op deze manier voorkómen van het neerkomen van de boom op voorbijgangers, zijn we van mening dat dit belang zwaarder mag wegen dan het belang van het plangebied voor de beschermde soort <xx>. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen zal er geen verslechtering van de staat van instandhouding van de beschermde soort(en) ontstaan.

Volksgezondheid: asbestsanering
Gezien het belang voor de volksgezondheid (artikel 8.74j., lid 1, onder b, aanhef en onder 1, van de Besluit kwaliteit leefomgeving) van de geadviseerde methode tot asbestverwijdering uit [xx] gebouwen (item <xx> op kaart bijlage <xx>, noodzaak tot asbestsanering aangetoond met asbestrapportage <xx> in bijlage <xx>) en de onmogelijkheid deze asbestsanering op een andere manier uit te voeren dan geadviseerd, zijn we van mening dat dit belang zwaarder mag wegen dan het belang van het plangebied voor de beschermde soort <xx>. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen zal er geen verslechtering van de staat van instandhouding van de beschermde soort(en) ontstaan.

Groot openbaar belang: verduurzaming
Gezien het grote openbare belang (artikel 8.74k., lid 1, onder b, aanhef en onder 3, van de Besluit kwaliteit leefomgeving) van de vermindering van de CO_2-uitstoot door de renovatie en isolatie van <xx> woningen (item <xx> op kaart bijlage <xx>, noodzaak tot renovatie en isolatie aangetoond met energierapportage <xx> in bijlage <xx>) met huidig energielabel <xx> naar woningen met energielabel <xx> en daarmee een verminderde CO_2-uitstoot, de onmogelijkheid deze renovatie en isolatie op een andere manier uit te voeren dan voorgesteld (aangetoond met rapportage <xx>), zijn we van mening dat dit belang zwaarder mag wegen dan het belang van het plangebied voor de beschermde soort <xx>. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen zal er geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soort(en) ontstaan.

Dwingende reden van groot openbaar belang van sociale aard: aanpak woningtekort
Gezien de dwingende reden van groot openbaar belang van sociale aard (artikel 8.74k., lid 1, onder b, aanhef en onder 3, van de Besluit kwaliteit leefomgeving) van de aanpak van het woningtekort door de bouw van <xx> woningen (item <xx> op kaart bijlage <xx>, noodzaak tot woningbouw aangetoond met woningbehoefteonderzoek <xx> en/of woonvisie <xx> van gemeente <xx> in bijlage <xx>), de onmogelijkheid het woningtekort op een andere manier aan te pakken dan voorgesteld, zijn we van mening dat dit belang zwaarder mag wegen dan het belang van het plangebied voor de beschermde soort <xx>. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen zal er geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soort(en) ontstaan.

5. Effect op de staat van instandhouding

In hoofdstuk 5 van het activiteitenplan geeft u aan op welke manier u aan de derde vergunningsvoorwaarde voldoet:

> De ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de populaties beschermde dier- en plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied.

Het gaat hierbij om het effect op het verspreidingsgebied, het leefgebied en het toekomstperspectief van de beschermde dier- en/of plantensoort.

De precieze formulering van het effect is afhankelijk van het beschermingsregime waaronder de beschermde dier- en/of plantensoort valt:

Vogelrichtlijn	De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.
Habitatrichtlijn	De activiteit mag geen afbreuk doen aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
Andere soorten	De activiteit mag geen afbreuk doen aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Informatie hiervoor haalt u uit het aanvullend ecologisch onderzoek.

Belangrijk voor de beoordeling zijn het effect van de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden op de populatiegrootte en de populatietrend van de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten. Maar ook het effect hierop van de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen. Het verlenen van de vergunning (of het instemmingsbesluit) voor de flora- en fauna-activiteit mag namelijk geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van de aanwezige beschermde dier- en plantensoorten.

Beantwoord hiervoor in hoofdstuk 5 de volgende vragen:

- Wat is de staat van instandhouding van de dier- of plantensoort in het natuurlijk lokaal, regionaal en landelijk verspreidingsgebied?
- Wat is het effect van het verlenen van de vergunning (of het instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit op die dier- of plantensoort?

Onderbouw de antwoorden met ieder geval de volgende onderdelen (informatie hiervoor haalt u uit het aanvullend ecologisch onderzoek):

- Beschrijving van de waarde van het plangebied voor de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten in relatie tot hun landelijke, regionale en lokale staat van instandhouding.
- Omgevingscheck en onderbouwing van de potentie van het plangebied in relatie tot de directe omgeving. Maak hiervoor gebruik van de gegevens van bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), SOVON, Zoogdiervereniging, RAVON, Waarneming.nl, IVN of andere lokale waarnemingen.
- Beschrijving van de verwachte gevolgen tijdens en na afloop van de werkzaamheden en van de voorgestelde tijdelijke en permanente mitigerende en compenserende maatregelen voor de beschermde dier- en of plantensoorten binnen en rond het plangebied.
- Beschrijving van de gevolgen van de geplande werkzaamheden voor de kwaliteit van het leefgebied, de eventueel aanwezige vliegroutes en/of het foerageergebied binnen en rond het plangebied;
- Beschrijving van eventueel cumulatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden in de directe omgeving van het plangebied.

6. Mitigerende en compenserende maatregelen

In hoofdstuk 6 van het activiteitenplan neemt u de mitigerende en compenserende maatregelen op die u wil nemen. Deze maatregelen kunnen van permanente of tijdelijke aard zijn, en dienen om de schade van de ruimtelijke ingreep en bijbehorende werkzaamheden voor de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten en hun leefgebied te voorkomen en te verzachten. Er moet worden voorkomen dat de staat van instandhouding van de soort(en) wordt aangetast.

U baseert de maatregelen op de informatie uit het aanvullend ecologisch onderzoek waar uit blijkt welke soorten en functies worden aangetast door de ruimtelijke ingreep en de bijbehorende werkzaamheden. Hierbij gaat het om aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten, hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden, essentiële vliegroutes en/of verplaatsroutes. U moet twee soorten maatregelen nemen:

Mitigerende maatregelen: maatregelen om de schade aan beschermde dieren en planten te voorkomen (bijvoorbeeld de methode van het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaats); en

Compenserende maatregelen: maatregelen om het leefgebied van de beschermde dieren en planten ergens anders aan te bieden (bijvoorbeeld een alternatieve verblijfplaats).

Aandachtspunten mitigerende en compenserende maatregelen

- Een deel van de compenserende maatregelen moet u uitvoeren voordat de aantasting plaatsvindt;
- Een vervangend leefgebied moet goed werken (= functioneel zijn) voordat het huidige leefgebied aangetast wordt;
- Beschermde dier- en plantensoorten hebben niet alleen hinder van de werkzaamheden vóór en tijdens een ruimtelijke ingreep. Ook na afloop van de werkzaamheden is de situatie in de meeste gevallen wezenlijk veranderd voor die soorten. Houd hier rekening mee en neem de maatregelen op tijd;
- Werkzaamheden in de voor beschermde dieren en planten kwetsbare perioden zijn meestal niet toegestaan. Deze perioden staan in de ecologische Kennisdocumenten van BIJ12 en onderzoeksprotocollen.

Onderbouwing mitigerende en compenserende maatregelen

Onderbouw de mitigerende en compenserende maatregelen in ieder geval met:

- De manier waarop u het verstoren van individuen zoveel mogelijk voorkomt;
- De manier waarop u rekening houdt met de kwetsbare perioden van de dier- en/of plantensoorten en met hun ecologische gebruiksfuncties;
- De manier waarop u rekening houdt met de gewenningsperiode van de tijdelijke en permanente maatregelen;
- Wanneer (fasering met datums), waar en welke tijdelijke en permanente maatregelen u plaatst;
- De datum waarop de maatregelen getroffen zijn of worden, rekening houdend met benodigde gewenningsperioden uit de BIJ12 Kennisdocumenten;
- Een kaart met daarop de locaties van de tijdelijke en permanente maatregelen;
- Een kaart met daarop de aangetroffen ecologische gebruiksfuncties in relatie tot de tijdelijke en/of permanente maatregelen. Licht toe of deze maatregelen buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden liggen en bij paarverblijfplaatsen van vleermuizen: of de maatregelen buiten de invloedsfeer van al bezette territoria van soortgenoten liggen;
- Per tijdelijke en/of permanente compenserende en mitigerende maatregel: afmetingen, modeltype (indien relevant), bouwmateriaal gebruikt voor het realiseren van de maatregel (bijvoorbeeld steigers, netten en rijplaten) en locatie (windrichting, hoogte, afstand tot de

aan te tasten verblijfplaats, visuele verstoring (bijvoorbeeld door licht) en akoestische verstoring (verwachte geluidsbelasting als gevolg van de werkzaamheden). Bij voorkeur met fotomateriaal. Houd hierbij rekening met de voorwaarden uit de BIJ12 Kennisdocumenten en eventuele aanwijzingen opgesteld door bijvoorbeeld de Zoogdiervereniging, SOVON, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS, FLORON, STONE;

- Foto's van de mitigerende en compenserende maatregelen;
- Een onderbouwing van de geschiktheid van alternatieve verblijfplaatsen. De kwaliteit van de huidige verblijfplaats moet overeenkomen met de kwaliteit van de alternatieve verblijfplaats. Als de huidige verblijfplaats bijvoorbeeld in de spouwmuur zit, dan moet er iets vergelijkbaars voor terugkomen.
- Een ecologische onderbouwing waaruit blijkt dat de getroffen of de te treffen maatregelen in verhouding staan tot de ecologische gebruiksfuncties die aangetast worden;
- Een beschrijving van de periode en methode van het ontoegankelijk en/of ongeschikt maken van de ecologische gebruiksfuncties en/of bouwwerken. Het ongeschikt maken moet onder begeleiding van een ecologisch deskundige;
- De manier waarop de ecologische begeleiding bij de uitvoering van de maatregelen aanwezig zal zijn;
- Eventuele controleronde(s) voordat de werkzaamheden beginnen. Let hierbij op de eventuele aanvullende maatregelen om de toegang tot ecologische gebruiksfuncties niet te beperken (zoals door steigers, steigerdoeken, bouwmaterialen, bouwverlichting);
- Indien van toepassing: de manier waarop monitoring zal plaatsvinden;
- Een beschrijving van het negatief effect van de schadelijke handelingen dat ondanks de mitigerende en compenserende maatregelen nog steeds blijft en de verbodsbepalingen inclusief het artikelnummer, artikellid en sub die daarmee overtreden worden.

Tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen

Voor de ecologische toetsing en de juridische borging is de informatie belangrijk die u over de tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen aanlevert. Beschrijf in ieder geval:

- Welk type: merk, materiaal en formaat;
- Het aantal;
- (Globale) beschrijving van de plekken waar de verblijfplaatsen komen. Dit helpt voor een goede beoordeling en om extra vragen te voorkomen, het belangrijkste is dat u het BIJ12 Kennisdocument gevolgd heeft.

  Neem in die beschrijving bij voorkeur op:
  - Globale locatie
  - Hoogte
  - Windrichting
  - Lichtinval van bijvoorbeeld straatlantaarns
  - Vrije uitvlieg/looproute (bijvoorbeeld geen boom er direct voor)
  - Vrij van verstoring door de werkzaamheden

Vleermuis(inbouw)kasten

Zorg bij de compenserende maatregelen voor vleermuizen dat u tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen met verschillende microklimaten aanbiedt. Bijvoorbeeld door deze op minimaal drie verschillende windrichtingen te plaatsen voor meerdere oriëntaties ten opzichte van

de zon, of kasten van verschillende kleuren (wit, grijs, zwart) te gebruiken. Houd qua locatie rekening met de kasten en de territoria van andere vleermuizen. Dit is vooral van belang wanneer het de (tijdelijke) vervanging van een paarterritorium betreft. Als tijdelijke maatregel worden vaak kasten opgehangen, omdat deze ook weer weggehaald kunnen worden. Als permanente alternatieve verblijfplaatsen zijn vleermuiskasten doorgaans geen geaccepteerde maatregel. Voor gebouwbewonende soorten dient de permanente verblijfplaats in de bebouwing gebouwd te worden. Zorg ervoor dat de vleermuizen de juiste minimum grootte verblijfplaats tot hun beschikking hebben zodat ze voldoende ruimte hebben om te verblijven, te overwinteren en/of te paren. We houden daarvoor de richtlijnen aan uit de kennisdocumenten van BIJ12.

Gierzwaluw(inbouw)kasten

Bij gierzwaluwen duurt het vaak langer dan twee jaar voordat nieuwe kasten door hen gevonden worden. Zorg daarom direct voor permanente (en geen tijdelijke) nestkasten. Deze kasten zullen sneller in gebruik genomen worden wanneer u ze op dezelfde locatie als, of zo dicht mogelijk bij, de originele nestplaats plaatst, of in de buurt van een andere nestlocatie van de gierzwaluw (koloniebroeder). Ook hier geldt dat nieuwe permanente verblijfplaatsen in de bebouwing gebouwd moeten worden.

Experimentele maatregelen

In principe verlenen we alleen een vergunning (of instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit met bewezen effectieve mitigerende en compenserende maatregelen. Wilt u andere maatregelen nemen? Bijvoorbeeld een experimentele maatregel of een maatregel waarvan de geschiktheid nog onvoldoende bewezen is? Neem dan voordat u de vergunningaanvraag flora- en fauna-activiteit indient contact op voor een vooroverleg.

Staan we toe dat u in het activiteitenplan een experimentele maatregel of een maatregel waarvan de geschiktheid nog onvoldoende bewezen is, opneemt? Zorg er dan voor dat u de functionaliteit van de maatregel uitgebreid onderbouwt en dat u aangeeft hoe de monitoring van de effectiviteit van deze maatregel uitgevoerd kan worden (frequentie, methode van inventariseren, tijdspanning en manier van rapporteren).

Het toestaan van het in de vergunningaanvraag opnemen van een experimentele maatregel of een maatregel waarvan de geschiktheid nog onvoldoende bewezen is, een goede beschrijving van de functionaliteit en de monitoringsmogelijkheden bieden geen garantie dat de aanvraag voor de vergunning flora- en fauna-activiteit op dit onderdeel goedgekeurd wordt. Een vooroverleg kan helpen om hierover vooraf meer duidelijkheid te krijgen.

7. Monitoringsplan

Met een monitoringsplan kan informatie worden verzameld en beoordeeld hoe een populatie ervoor staat en zich ontwikkelt, wat van belang is voor kennis over de staat van instandhouding van de soort. Het kan ook worden gebruikt om te monitoren hoe effectief een bepaalde maatregel is. Dit is bijvoorbeeld van belang wanneer er een meer experimentele maatregel toegepast wordt (een maatregel waarvan minder bekend is hoe effectief deze is). Ben u voornemens een experimentele maatregel toe te passen of heeft u een andere reden om een monitoringsplan op te stellen? Neem dan contact met ons op voor een vooroverleg. Als u een vergunning (of instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit krijgt, staat in de voorschriften hoe, wanneer en naar welke postbus u de monitoringsrapportage moet opsturen.

Bijlage 2 - Ecologisch onderzoek

De ecologische onderzoeksrapporten met daarin per ecologisch onderzoeksrapport de methode, opzet en resultaten voegt u toe als bijlage 2 aan het aanvraagformulier flora- en fauna-activiteit in het Omgevingsloket.

Deze bestanden moeten een overzicht bevatten van alle relevante ecologische onderzoeken die uitgevoerd zijn binnen of in de directe omgeving van het plangebied. De ecologische onderzoeksrapporten moeten onafhankelijk van de vergunningaanvraag flora- en fauna-activiteit te lezen zijn. Er zijn twee soorten ecologisch onderzoek: een flora- en fauna quickscan en een aanvullend ecologisch onderzoek.

Geldigheid gegevens ecologisch onderzoek

Gebruik ecologisch onderzoek van 3 jaar of jonger. Deze 3-jaar-termijn geldt vanaf het moment dat u de aanvraag voor (het onderdeel) flora- en fauna-activiteit indient en geldt per onderzochte ecologische gebruiksfunctie van het gebied voor de soort.

Hebben ingrijpende veranderingen plaatsgevonden in de ecologische gebruiksfunctie van het gebied voor de soort gedurende de periode tussen het ecologisch onderzoek en het indienen van de aanvraag voor de flora- en fauna-activiteit (dit kan 3 jaar zijn, maar deze periode kan ook korter zijn)? Dan moet u de onderzoeksgegevens actualiseren.

Heeft u hier vragen over? Neem dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord postbus@odnhn.nl

Uitvoering ecologisch onderzoek door ecologisch deskundige

Het ecologisch onderzoek moet u laten uitvoeren door een ecologisch deskundige. Dit is een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring. Hij/zij heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitat en soorten. Ecologisch deskundigen vindt u onder andere bij ecologisch adviesbureaus. Deze kunt u bijvoorbeeld vinden via het Netwerk Groene Bureaus. Netwerk Groene Bureaus.

Is er een capaciteitstekort en zet u daardoor onervaren ecologisch deskundigen (personen met minder dan één jaar veldonderzoekervaring) in voor het ecologisch veldonderzoek? Dan kan dit alleen in de volgende situatie (aan alle twee de voorwaarden moet voldaan worden):

1. Het veldonderzoek vindt plaats in stedelijk gebied bij niet-unieke bouwwerken (zoals woonwijken);
2. Een ervaren ecologisch deskundige houdt toezicht op het veldonderzoek. De ervaren en de onervaren ecologisch deskundige voeren samen de inventarisatie uit waarbij zij eventuele deelgebieden opsplitsen en in een latere ronde uitwisselen zodat elk deelgebied ook door de ervaren collega geïnventariseerd wordt.

De deskundigheid van de betrokken ecologen beschrijft u in het ecologisch onderzoek.

Twee soorten ecologisch onderzoek: flora- en fauna quickscan en aanvullend ecologisch onderzoek

Blijkt uit de flora- en fauna quickscan dat er beschermde dier- en/of plantensoorten aanwezig kunnen zijn in het plangebied, bijvoorbeeld omdat deze in de omgeving aangetroffen zijn en het biotoop geschikt is? En kunt u niet uitsluiten dat de ruimtelijke ingreep mogelijk negatieve gevolgen heeft voor deze soorten of soortgroepen? Dan moet u een aanvullend ecologisch onderzoek laten uitvoeren.

Flora- en fauna quickscan

Hiermee onderzoekt u of er beschermde dier- en/of plantensoorten aanwezig kunnen zijn in en in de directe omgeving van het plangebied. Doel van de flora- en fauna quickscan is helder krijgen:

- Van welke beschermde dier- en plantensoorten de aanwezigheid uit te sluiten is;
- Van welke beschermde dier- en plantensoorten de aanwezigheid niet uit te sluiten is;
- Of er ten aanzien van de (mogelijk) aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten door de werkzaamheden overtredingen op verbodsbepalingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving begaan kunnen worden.

Een flora- en fauna quickscan kunt u het hele jaar laten uitvoeren en bestaat doorgaans uit twee delen:

1. Bureauonderzoek naar de ligging van het plangebied ten opzichte van zowel nationaal als provinciaal beschermde gebieden.
2. Bureau- en veldinventarisatie naar de (on)mogelijkheid van de aanwezigheid van verblijfplaatsen en rustplaatsen van:
   - Beschermde dier- en plantensoorten;
   - Rode Lijst soorten (in het kader van de specifieke zorgplicht);
   - Andere van nature in het wild levende dieren en planten (in het kader van de specifieke zorgplicht).

In het rapport van de flora- en fauna quickscan neemt u het volgende op:

- **Beschrijving van het plangebied en de geplande werkzaamheden**:
  - Overzichtskaart met daarop de contouren van het plangebied.
  - Detailkaart(en) van het onderzochte gebied met actuele foto's. Zijn er meerdere onderzoeksgebieden? Geef deze dan een naam of nummer en geef aan welke onderzoeksgebieden relevant zijn voor de huidige aanvraag.
  - Gemotiveerde afbakening van het onderzochte plangebied in relatie tot de geplande werkzaamheden en de reikwijdte van de mogelijke effecten op de beschermde dier- en plantensoorten (meestal is dit groter dan het plangebied).
  - Beschrijving van het onderzochte plangebied met gegevens die een ecologische beoordeling mogelijk maken. Bijvoorbeeld duidelijk aangegeven waar bouwwegen aangelegd worden of waar een bouwkeet komt te staan.
  - Beschrijving en grove planning van de geplande werkzaamheden:
    - Bijvoorbeeld slopen, verbouwen, kappen of sloot dempen.
    - Grove planning van de werkzaamheden.
    - Actuele tekeningen/afbeeldingen van de werkzaamheden in de huidige situatie en (indien mogelijk) van de beoogde situatie.
- **Borging van de kwaliteit van het onderzoek**:
  - Bij gebruik van veld- en bureaugegevens van onderzoeken van andere partijen: wanneer deze gegevens verzameld zijn.
  - Ecologische deskundigheid van de onderzoeker(s) op het gebied van de beschermde dier- en/of plantensoorten.
- **Beschrijving van de uitvoering van het veldonderzoek/de veldbezoeken**:
  - Start- en einddata en tijden van het veldbezoek.
  - Weersomstandigheden (temperatuur, neerslaggegevens, windsterkte en windrichting) tijdens het veldbezoek.

    - Bij grotere onderzoeksgebieden: kaart(en) met uitgevoerde looproutes en/of observatiepunten.
- **Resultaten van het bureau- en veldbezoek/de veldbezoeken**:
- Waarnemingen en actuele foto's die de (on)mogelijkheid aangeven van de aanwezigheid van verblijfplaatsen en rustplaatsen van:
    - Beschermde dieren- en plantensoorten;
    - Soorten die vermeld staan op de Rode lijsten (in het kader van de specifieke zorgplicht);
    - Andere van nature in het wild levende dieren en planten (in het kader van de specifieke zorgplicht).
- **Conclusies:**
    - Beoordeling van de geschiktheid van het plangebied voor de beschermde dier- en/of plantensoorten door middel van antwoord op de volgende vragen:
        - Kunnen er in het plangebied beschermde dier- en plantensoorten voorkomen?
        - Zo ja, welke zouden dit kunnen zijn?
        - Welke beschermde dier- en/of plantensoorten zullen hoogstwaarschijnlijk niet voorkomen?
        - Is het plangebied/de planlocatie/het pand geschikt als vaste rust- en verblijfplaats of vormt het mogelijk een ander essentieel onderdeel van het leefgebied?
        - Welke ecologische functies zou het plangebied kunnen hebben voor de beschermde dier- en/of plantensoorten?
    - Mogelijke negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde dier- en/of plantensoorten.

Aanvullend ecologisch onderzoek

Blijkt uit de flora- en fauna quickscan dat er beschermde dieren en/of planten aanwezig kunnen zijn in het plangebied en is niet uit te sluiten dat de werkzaamheden geen gevolgen zullen hebben voor de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten? Dan is een aanvullend ecologisch onderzoek nodig.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is gericht op de ecologische functie van het plangebied en de directe omgeving voor de aanwezige dier- en/of plantensoort. Het borduurt voort op de resultaten uit de flora- en fauna quickscan.

Voor de meeste diersoorten bestaan vaste onderzoeksprotocollen (die vaak uitgaan van meerdere onderzoeksrondes). Het onderzoek moet minimaal voldoen aan de onderzoeksmethoden zoals beschreven in de BIJ12 Kennisdocumenten (waarvan de meest recente versie).

- Vleermuizen: het onderzoek moet minimaal voldoen aan de aanwijzingen en werkwijzen in het meest actuele Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus.
- Diersoorten waarvoor geen BIJ12 Kennisdocument of Vleermuisprotocol beschikbaar is: het onderzoek moet minimaal voldoen aan de werkwijzen die aangegeven zijn in de soorteninventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus.
- Diersoorten waarvoor geen soortspecifieke BIJ12 Kennisdocumenten of onderzoeksprotocollen beschikbaar zijn: de inventarisatie moet plaatsvinden volgens de algemene protocollen (voor verwante soorten/soortgroepen) van bijvoorbeeld de Zoogdiervereniging, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS, FLORON, SOVON, STONE, et cetera.

In sommige gevallen en alleen als het goed ecologisch onderbouwd is, kunnen we een afwijking van de onderzoeksprotocollen goedkeuren. Mocht u dit van plan zijn, vraag hierover dan eerst een vooroverleg aan.

Het aanvullend ecologisch onderzoek moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:

1. **Eventueel: de conclusies van de flora- en fauna quickscan.**
2. **Beschrijving van het plangebied en de geplande werkzaamheden**:
   - Aanduiding op kaart van het onderzoeksgebied dat is onderzocht. Overzichtskaart met daarop de contouren van het plangebied.
   - Detailkaart(en) van het onderzochte gebied en actuele foto's. Zijn er meerdere onderzoeksgebieden? Geef deze dan een naam of nummer en geef aan welke onderzoeksgebieden relevant zijn voor de huidige aanvraag.
   - Gemotiveerde afbakening van het onderzochte plangebied in relatie tot de geplande werkzaamheden en de reikwijdte van de mogelijke effecten op de beschermde dieren en planten (meestal is dit groter dan het plangebied).
   - Beschrijving van het onderzochte plangebied met gegevens die een ecologische beoordeling mogelijk maken. Bijvoorbeeld duidelijk aangegeven waar bouwwegen aangelegd worden of waar een bouwkeet komt te staan.
   - Beschrijving en grove planning van de geplande werkzaamheden:
     - Bijvoorbeeld slopen, verbouwen, kappen of sloot dempen.
     - Grove planning van de werkzaamheden.
     - Actuele tekeningen/afbeeldingen van de werkzaamheden in de huidige situatie en (indien mogelijk) van de beoogde situatie.
3. **Borging van de kwaliteit van het onderzoek:**
   - Gevolgde onderzoeksprotocollen en/of kennisdocumenten;
   - Bij gebruik van veld- en bureaugegevens van onderzoeken van andere partijen: wanneer die gegevens verzameld zijn.
   - Ecologische deskundigheid van de onderzoeker(s).
4. **Beschrijving van de uitvoering van het veldonderzoek/de veldonderzoeken:**
   - Aanduiding op een kaart van het gebied dat is onderzocht en met hoeveel personen.
   - Beschrijving van de onderzoeksmethodiek en perioden/tijden van de verschillende onderzoeken.
   - Start- en einddata en tijden van het veldbezoek.
   - Tijdstippen van zonsopgang en zonsondergang (gebruik hiervoor eventueel een aparte standaardtabel).
   - Weersomstandigheden (temperatuur, neerslaggegevens, windsterkte en windrichting) tijdens het veldbezoek.
   - Gebruikte apparatuur en aantal onderzoekers die de verschillende onderzoeksrondes uitgevoerd hebben.
   - Bij grotere onderzoeksgebieden: kaart(en) met uitgevoerde looproutes en/of observatiepunten.
5. **Resultaten van het onderzoek (waarnemingen en actuele foto's):**
   - Aanduiding van de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten, inclusief Rode Lijst soorten in het plangebied.
   - Grootte van de aanwezige populatie beschermde dier- en/of plantensoorten.
   - Beschrijving van de gedane waarnemingen:
     - Vastgestelde vaste rust- en voortplantingsplaatsen in het plangebied, inclusief aantallen individuen.
     - Vastgestelde ecologische functies in het plangebied.

- Tabel met de waarnemingen van (beschermde) soorten binnen en rond het plangebied. Geef hierbij een zo nauwkeurig mogelijke indicatie van het aantal individuen per aangetroffen verblijfplaats of leefgebied.
- Duidelijke weergave van de onderzoeksresultaten met overzicht en detailkaarten van de aanwezige ecologische functies. Belangrijk is dat goed beschreven wordt welke soorten, in welke aantallen, op welke momenten in het seizoen afhankelijk zijn van het plangebied. Sommige soorten gebruiken een locatie alleen in de winter, of juist alleen tijdens de voortplanting. De functie van het plangebied is daarom heel belangrijk. Alle elementen die essentieel zijn om duurzaam te overleven behoren bij de ecologische functionaliteit die onderzocht moet worden. Voorbeelden hiervan zijn essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden of bijvoorbeeld overwinterings- of voorplantingsgebied.

6. **Effecten van de werkzaamheden op deze ecologische functies:**
   Voor iedere fase van de ruimtelijke ingreep (voorbereidende fase, uitvoeringsfase en gebruiksfase): ecologische onderbouwing van de te verwachten negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden en mitigerende en compenserende maatregelen op de staat van instandhouding van de aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten (bijvoorbeeld het (tijdelijk of permanent) verdwijnen van ecologische gebruiksfuncties):
   - Per dier- en/of plantensoort en eventueel per deelgebied het effect van de werkzaamheden;
   - Aard en intensiteit van de effecten, bijvoorbeeld hoeveel leefgebied er zal verdwijnen, hoeveel exemplaren van planten er ongeveer zullen verdwijnen, hoelang de verstoring zal zijn.
   - Onderscheid tussen permanente en tijdelijke effecten van de werkzaamheden. En bij tijdelijke effecten: hoelang de tijdelijke effecten zullen duren.
   - Of er cumulatieve effecten zijn door andere werkzaamheden in de buurt van dit project en of er toekomstige ontwikkelingen bekend zijn die de beschermde soort(en) ook zullen storen.
7. **Gemotiveerde conclusies ten aanzien van de effecten van de werkzaamheden op de beschermde dier- en/of plantensoorten.**

BIJLAGE I - ECOLOGISCH WERKPROTOCOL EN LOGBOEK

Op basis van alle aangeleverde gegevens beslissen we tot het al dan niet verlenen van een vergunning (of instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit. Heeft u vervolgens alle vergunningen verkregen die nodig zijn voor de geplande werkzaamheden dan kunt u aan de slag.

Minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden maakt u hiervan melding bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Bij dit startformulier stuurt u ook een ecologisch werkprotocol mee. Hierin neemt u de voorschriften uit de vergunning (of het instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit over en beschrijft u de praktische uitvoer van de werkzaamheden en de mitigerende en/of compenserende maatregelen. Dit ecologisch werkprotocol is onder andere bedoeld voor de aannemer en moet op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn.

Het ecologisch werkprotocol maakt geen deel uit van de toetsing van uw aanvraag flora- en fauna-activiteit. Maar het opstellen en insturen van het ecologisch werkprotocol bij de startmelding van de werkzaamheden nemen we wel op als voorschrift van de vergunning (of het instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit.

4.1 Ecologisch werkprotocol

Neem in het ecologisch werkprotocol het volgende op:

- Contactgegevens
  - Naam, telefoonnummer en e-mailadres van de ecologisch deskundige;
  - Naam, telefoonnummer en e-mailadres van de initiatiefnemer;
  - Naam, telefoonnummer en e-mailadres van de aannemer.
- Omschrijving van het plangebied inclusief de kaart;
- Werkzaamheden die uitgevoerd worden, inclusief de planning;
- Voorschriften uit de vergunning (of het instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit;
- Mitigerende en/of compenserende maatregelen die uitgevoerd worden inclusief de locaties op de kaart, de start- en einddatum en waar mogelijk het start- en eindtijdstip;
- Contactgegevens van de begeleidend ecologisch deskundige en overzicht van de werkzaamheden die door de ecoloog begeleid worden;
- Manier waarop omgegaan gaat worden met eventueel onverwacht aangetroffen (beschermde) dier- en plantensoorten binnen het plangebied;
- Per dier- en/of plantensoort waarvoor u de vergunning (of het instemmingsbesluit) flora- en fauna-activiteit aanvraagt concreet (met locatie, planning of afmetingen):
  - Manier waarop het doden en verwonden van individuen voorkomen gaat worden (planning en maatregelen);
  - Methoden van ongeschikt maken die voor die dier- of plantensoort gebruikt gaan worden (locatie, materiaal en planning);
  - Controles (perioden en door wie) die voor de start van werkzaamheden uitgevoerd gaan worden;
- Omgang met de kwetsbare perioden en de gewenningsperioden van de aanwezige dier- en plantensoorten. En de fasering van de werkzaamheden ten opzichte van belangrijke en kwetsbare perioden (planning van de werkzaamheden);
- Borging van voldoende alternatieve verblijfplaatsen (locatie en afmetingen);
- Nieuwe permanente voorzieningen (locatie en afmetingen);

- Manier waarop het functioneel leefgebied niet verloren gaat (locatie en functie). Bijvoorbeeld: behouden van struiken in de tuin zodat deze voor de huismus kunnen blijven dienen als foerageer- en dekkingsmogelijkheid;
- Manier waarop voldaan wordt aan de zorgplicht flora- en fauna-activiteit, waaronder Rode Lijst soorten.

4.2 Logboek

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden houdt de begeleidend ecologisch deskundige een logboek bij.

Neem in dit logboek in ieder geval de volgende elementen op:

- Initiatiefnemer en uitvoerende partij;
- Begeleidende ecologisch deskundige(n);
- Uitgevoerde mitigerende maatregelen: welke maatregelen uitgevoerd zijn om het doden en verwonden van individuen te voorkomen en de locaties hiervan;
- Uitgevoerde compenserende maatregelen: op welk moment en op welke locatie er geschikte en voldoende alternatieve (paar)verblijfplaatsen, rustplaatsen, foerageergebieden en/of leefgebieden beschikbaar en aanwezig waren en zijn voor de beschermde soort(en);
- Gemaakte ecologische keuzes en uitgevoerde acties bij incidenten en onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied tijdens de werkzaamheden, bijvoorbeeld:
  - Goedkeuringen door een ecologisch deskundige;
  - Afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag);
  - Gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locaties hiervan;
- Relevante resultaten van de uitgevoerde voorschriften/werkzaamheden/schadelijke handelingen. Controle rondes, aangetaste verblijfplaatsen, verstoorde en gedode exemplaren van de beschermde dier- en plantensoort(en) en de datum en het tijdstip hiervan en de weersomstandigheden.

BIJLAGE II - CHECKLIST VERGUNNINGAANVRAAG

Volledig ingevuld aanvraagformulier flora- en fauna-activiteit

Bijlage 1 – Activiteitenplan: gegevens ter onderbouwing van de aanvraag:

Inhoudsopgave;

1. Algemene projectgegevens, werkzaamheden en planning:
   - ☐ Contactgegevens aanvrager vergunning;
   - ☐ Contactgegevens initiatiefnemer project en ruimtelijke ingreep;
   - ☐ Algemene omschrijving doel, aard en omvang project en ruimtelijke ingreep;
   - ☐ Ligging van project, ruimtelijke ingreep en voorgenomen werkzaamheden:
     - Adres en eventueel kadastrale gegevens;
     - Kaart, luchtfoto of situatietekening met locatie, grootte, ligging en afbakening plangebied ruimtelijke ingreep, voorgenomen werkzaamheden en mitigerende en compenserende maatregelen.
   - ☐ Algemene omschrijving plangebied, directe omgeving en eventuele toekomstige plannen hiervoor qua ruimtelijke ingrepen:
   - ☐ Verspreiding in en rondom plangebied van beschermde dieren- en/of plantensoorten en hun ecologische gebruiksfuncties, inclusief ecologisch onderzoek dat hiernaar uitgevoerd is;
   - ☐ Belang van deze ecologische gebruiksfuncties voor staat van instandhouding van deze dieren- en/of plantensoorten;
   - ☐ Beschrijving voorgenomen werkzaamheden en schadelijke handelingen ervan;
   - ☐ Effecten van schadelijke handelingen op aanwezige beschermde dier- en/of plantensoorten tijdens voorbereiding, uitvoering en gebruik ruimtelijke ingreep. Verbodsbepalingen die daardoor overtreden worden:
   - ☐ Actuele planning (startdatum, einddatum en -tijden) werkzaamheden en schadelijke handelingen;
   - ☐ Weersomstandigheden waarbij werkzaamheden uitgevoerd of eventueel gestaakt worden;
   - ☐ Manier waarop in planning werkzaamheden rekening met kwetsbare perioden dieren- en/of plantensoorten en hun ecologische gebruiksfuncties;
   - ☐ Manier waarop ruimtelijke ingreep en bijbehorende werkzaamheden uitgevoerd worden;
   - ☐ Omschrijving werkwijze en te gebruiken materialen;
   - ☐ Actuele foto's huidige situatie en - indien mogelijk - tekeningen situatie na ruimtelijke ingreep.
2. Dier- en/of plantensoorten en verbodsbepalingen waarvoor de vergunning nodig is:

   Per beschermde dier- en/of plantensoort uit relevante ecologisch onderzoeksrapport(en):

- ☐ Nederlandse naam;
- ☐ Latijnse naam (zie dit overzicht);
- ☐ Verbodsbepaling(en) die u voor die dier- en/of plantensoort overtreedt. Zie hier voor voorbeeld beschrijving.

3. Onderbouwing gekozen oplossing:
   - ☐ Opsomming van onderzochte andere oplossingen qua:
     1. Locatie voor de ruimtelijke ingreep;
     2. Werkwijze uitvoering werkzaamheden;
     3. Inrichting plangebied;
     4. Planning (periode en fasering) werkzaamheden.
   - ☐ Per onderzochte oplossing waarom dit niet een bevredigende oplossing is om een minder negatief effect op beschermde dieren- en plantensoorten te bewerkstelligen;
   - ☐ Objectieve, controleerbare en gemotiveerde onderbouwing dat gekozen locatie, werkwijze, inrichting en planning de voor de dieren- en plantensoorten meest bevredigende oplossing is.
     Zie hier voor voorbeeld beschrijving;
   - ☐ Documenten die de onderzochte oplossingen en deze keuze onderbouwen.
4. Onderbouwing wettelijk belang:
   - ☐ Tekst van het wettelijk belang aangegeven in aanvraagformulier;
   - ☐ Tussen haakjes het betreffende artikel-nummer en artikellid uit het Besluit kwaliteit leefomgeving. Zie voor de mogelijke wettelijke belangen deze tabel;
   - ☐ Onderbouwing waarom dit belang in uw situatie zwaarder moet wegen dan beschermingsbelang beschermde planten- of diersoort.
     Zie hier voor voorbeelden beschrijving;
   - ☐ Documenten die het wettelijk belang onderbouwen.
5. Effect op staat van instandhouding beschermde dieren- en plantensoorten:
   - ☐ Beschrijving waarde plangebied voor aanwezige beschermde planten- en/of diersoorten in relatie tot hun landelijke, regionale en lokale staat van instandhouding. Zie ook hier.
   - ☐ Omgevingscheck en onderbouwing potentie plangebied in relatie tot directe omgeving.
   - ☐ Verwachte gevolgen tijdens en na afloop van werkzaamheden en voorgestelde tijdelijke en permanente mitigerende en compenserende maatregelen voor beschermde dieren- en of plantensoorten binnen en rond plangebied.
   - ☐ Gevolgen werkzaamheden voor kwaliteit leefgebied, eventueel aanwezige vliegroutes en/of foerageergebied binnen en rond plangebied;
   - ☐ Eventueel cumulatieve effecten van werkzaamheden in directe omgeving plangebied en verleende vergunningen en ontheffingen voor dezelfde populaties.
6. Mitigerende en compenserende maatregelen:

- ☐ Voorgenomen tijdelijke en permanente mitigerende maatregelen om schade aan beschermde dieren- en/of plantensoorten te voorkomen;
- ☐ Voorgenomen tijdelijke en permanente compenserende maatregelen om onvermijdelijke schade aan beschermde dieren- en/of plantensoorten te herstellen, waar deze maatregelen zijn of getroffen worden en wanneer deze getroffen zijn of worden;
- ☐ Beschrijving bij topografische kaart met daarop locatie, grootte, ligging en afbakening van plangebied, verspreidingsgebied van de beschermde dieren- en/of plantensoorten, locatie(s) van de hiervoor schadelijke handelingen en locatie(s) tijdelijke en permanenten mitigerende en compenserende maatregelen.

  Onderbouwing mitigerende en compenserende maatregelen:
  - Manier waarop doden van individuen zoveel mogelijk voorkomt;
  - Manier van rekening houden met kwetsbare perioden dieren- en/of plantensoorten en hun ecologische gebruiksfuncties;
  - Manier van rekening houden met gewenningsperiode van tijdelijke en permanente maatregelen;
  - Wanneer, waar en welke tijdelijke en permanente maatregelen geplaatst worden/zijn;
  - Datum waarop maatregelen getroffen zijn of worden;
- ☐ Kaart met locaties tijdelijke en permanente maatregelen;
- ☐ Kaart aangetroffen ecologische gebruiksfuncties in relatie tot de tijdelijke en/of permanente maatregelen. Inclusief toelichting;
- ☐ Per tijdelijke en/of permanente compenserende en mitigerende maatregel: afmetingen, modeltype (indien relevant), bouwmateriaal (van bijvoorbeeld steigers, netten en rijplaten) en locatie (windrichting, hoogte, afstand tot de aan te tasten verblijfplaats, visuele verstoring (bijvoorbeeld door licht) en akoestische verstoring (verwachte geluidsbelasting als gevolg van de werkzaamheden). Bij voorkeur met fotomateriaal;
- ☐ Foto’s van de mitigerende en compenserende maatregelen;
- ☐ Ecologische onderbouwing van geschiktheid van alternatieve verblijfplaatsen (zoals inbouw voor permanente mitigatie);
- ☐ Ecologische onderbouwing getroffen of de te treffen maatregelen in verhouding staan tot ecologische gebruiksfuncties die aangetast worden;
- ☐ Beschrijving van periode en methode van ontoegankelijk en/of ongeschikt maken van ecologische gebruiksfuncties en/of bouwwerken;
- ☐ Manier waarop ecologische begeleiding bij uitvoering maatregelen aanwezig zal zijn;
- ☐ Eventuele controleronde(n) voordat werkzaamheden beginnen;
- ☐ Indien van toepassing: manier waarop monitoring zal plaatsvinden;
- ☐ Beschrijving negatief effect van schadelijke handelingen ondanks mitigerende en compenserende maatregelen nog steeds blijft en verbodsbepalingen die daarmee overtreden worden.

7. Monitoringsplan (indien van toepassing)
   Alleen wanneer monitoring waarschijnlijk nodig is en in dat geval alleen een grove opzet van het monitoringsplan.
8. Overzicht gebruikte bronnen
9. Genummerde bijlagen voor onderbouwing wettelijk belang en onderzochte andere oplossingen en gekozen oplossing.

Bijlage 2 - Ecologisch onderzoek(en) ter onderbouwing van de aanvraag:

Inhoudsopgave;

Overzicht alle relevante ecologische onderzoeken uitgevoerd binnen of in directe omgeving plangebied;

Flora- en fauna quickscan rapport:

- ☐ Beschrijving plangebied en werkzaamheden
- ☐ Borging van kwaliteit onderzoek
- ☐ Beschrijving uitvoering veldonderzoek(en)
- ☐ Resultaten bureau- en veldbezoek(en)
- ☐ Conclusies

Nader ecologisch onderzoek:

1. Beschrijving plangebied en geplande werkzaamheden;
2. Borging onderzoekskwaliteit:
   - ☐ Gevolgde onderzoeksprotocollen en eventuele afwijkingen hiervan;
   - ☐ Ecologische deskundigheid betrokken onderzoekers;
   - ☐ Validiteit gebruikte onderzoeksgegevens van andere partijen.
3. Beschrijving uitvoering veldonderzoek(en):
   Bij voorkeur in tabelvorm:
   - ☐ Data, start- en eindtijd veldonderzoek;
   - ☐ Tijdstippen zonsopgang en zonsondergang;
   - ☐ Weersomstandigheden (temperatuur, neerslaggegevens, windsterkte en windrichting);
   - ☐ Gebruikte apparatuur;
   - ☐ Aantal onderzoekers dat onderzoeksrondes uitgevoerd heeft:
   - ☐ Groot onderzoeksgebied: kaart(en) met uitgevoerde looproutes en/of observatiepunten.
4. Resultaten van het onderzoek:
   - ☐ Waarnemingen en actuele foto’s;
   - ☐ Tabel met waarnemingen van (beschermde) dieren- en plantensoorten binnen en rond het plangebied;

   Potenties van het plangebied voor (beschermde) dieren en plantensoorten en Rode Lijst soorten;
   - ☐ Vastgestelde vaste rust- en voortplantingsplaatsen in het plangebied;
   - ☐ Vastgestelde ecologische functies in het plangebied;
   - ☐ Zo nauwkeurig mogelijke indicatie van aantal individuen per aangetroffen verblijfplaats of leefgebied;

- ☐ Kaartmateriaal met duidelijke indicaties van essentiële en niet-essentiële gebruiksfuncties, inclusief ecologische onderbouwing.

5. Effecten van werkzaamheden op vastgestelde ecologische functies;
6. Gemotiveerde conclusies effecten van de werkzaamheden op beschermde dieren- en/of plantensoorten

Bijlage 3 - Indien van toepassing: Niet-openbare documenten

Bijlage 4 - Indien van toepassing: Eerder verleende relevante vergunningen en ontheffingen

BIJLAGE III - RELEVANTE WET- EN REGELGEVING

- Wet- en regelgeving:
  Omgevingswet

  Besluit activiteiten leefomgeving

  Besluit kwaliteit leefomgeving

  Bijlage II bij het Verdrag van Bern

  Bijlage I bij het Verdrag van Bonn

  Eventueel andere benodigde vergunningen en meldingen:

  - Onderdelen Houtkapactiviteiten en Natura 2000-activiteit van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving.
  - Omgevingsverordening NH2022.
  - Gemeentelijk omgevingsplan. Neem hierover contact op met de gemeente van de planlocatie.
  - Waterverordening. Neem hierover contact op met het waterschap van de planlocatie.

- Voor een gebiedsgerichte aanpak om de biodiversiteit te beschermen en ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken kan een vergunning worden verleend aan de hand van een soortenmanagementplan.